



**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
15/241-

Dato **28 JAN. 2014**

Dispensasjon fra forskrift om fredning av misteltein

Klima- og miljødepartementet gir med dette Fylkesmannen i Buskerud og Hurum kommune dispensasjon til å flytte en apal med misteltein på Tofte. Dispensasjonen gis på bakgrunn av behovet for å sikre trygg adkomst for skoleelever, at arten misteltein er livskraftig og at arten ikke vil bli særlig skadelidende som følge av tiltaket.

Saken

Klima- og miljødepartementet har mottatt søknad 20. januar 2015 fra Fylkesmannen i Buskerud og Hurum kommune. I samråd med Statens vegvesen søkes det om dispensasjon fra forskrift 29. oktober 1976 nr. 3763 om fredning av misteltein, slik at en apal med misteltein på Tofte i Hurum kommune kan flyttes.

Det opplyses i søknaden at Statens vegvesen skal i gang med å oppgradere Strandveien til miljøgate, og Hurum kommune ruster opp skoleanlegget rett ved med ny, trafikkssikker adkomst for elevene. For å sikre skoleveien bygges det nå en busslomme på eiendom 36/4. Man har nylig blitt kjent med at det midt i anleggsområdet står en apal med misteltein. Denne forekomsten har ikke vært kjent fra Naturbase, Artskart eller dokumentene som følger saken.

Fylkesmannen og kommunen ønsker nå å flytte apalen med misteltein inn på et grøntområde nord for busslommen. Statens vegvesen har bistått med informasjon om hvordan den nærmere utførelsen av flyttingen bør skje, og hvordan treet bør ivaretas etter flytting.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken er behandlet etter forskrift 29. oktober 1976 nr. 3763 om fredning av misteltein pkt. I og III, og lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold

(naturmangfoldloven) § 77. Videre har departementet, i henhold til naturmangfoldloven § 7, lagt prinsippene i §§ 8-10 og 12 til grunn som retningslinje. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder § 14 om vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser og samiske interesser.

Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger. Misteltein (*Viscum album*) vurderes av Artsdatabanken som livskraftig (LC). Arten er fredet i Norge, men er altså ikke klassifisert som truet eller nær truet. I henhold til Artsdatabankens rødlistevurdering fra 2010 har arten en begrenset utbredelse i Norge rundt midtre del av Oslofjorden (på begge sider av akse Horten - Moss), men i dette området er den ganske vanlig og i ekspansjon. Det dukker ofte opp strøforekomster utenfor dette området, men disse har foreløpig ikke holdt seg svært lenge og ikke dannet reproduserende populasjoner. Arten har postglasialt hatt en større utbredelse i Norge og synes å være i ekspansjon igjen, trolig på grunn av temperaturøkning.

Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i naturmangfoldloven § 8 dermed er oppfylt.

I denne saken ønsker søkerne å flytte en apal med misteltein slik at det kan bygges en busslomme, for å få en trafiksikker adkomst for skoleelever. Forskriftens pkt. I forbyr ødelegging eller felling av trær som misteltein vokser i. I dette tilfelle ønsker søkerne ikke å ødelegge eller felle treet, men å flytte det. Etter departementets vurdering er det en viss risiko for at flytting kan medføre at apalen og/eller mistelteinen ikke overlever. Departementet legger derfor til grunn at flytting krever dispensasjon fra forskriften.

Det heter i pkt. III i forskriften at departementet kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for bestemte institusjoner eller for bestemte personer når det gjelder vitenskapelige undersøkelser og arbeider eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller når formålet krever det. "Vesentlig samfunnsmessig betydning", som er det alternativet som er aktuelt her, er et strengt formulert vilkår og det er på det rene at det i utgangspunktet skal en del til for å se vilkåret som oppfylt. I denne konkrete saken er departementet likevel kommet til at dispensasjon kan gis, ut fra en helhetlig vurdering. Departementet har lagt vekt på at formålet med tiltaket er å sikre en trafiksikker adkomst for skoleelever. Videre har departementet lagt vekt på at det dreier seg om en flytting av arten, altså i utgangspunktet ikke en ødeleggelse. Endelig har departementet lagt vekt på at arten misteltein er vurdert som livskraftig og arten vil ikke bli særlig skadelidende som følge av et slikt tiltak. Departementet har i denne forbindelse også lagt vekt på at siden arten er fredet, er den samlede belastningen arten utsettes for av et relativt beskjedent omfang, jf. naturmangfoldloven § 10. En flytting av treet vil videre være i overensstemmelse med prinsippet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige driftsmetoder og lokalisering.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap. Etter departementets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Det følger av naturmangfoldloven § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Departementet har i sin vurdering lagt stor vekt på hensynet til sikker skolevei.

Konklusjon

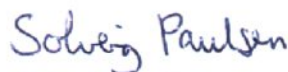
Klima- og miljødepartementet gir med dette Fylkesmannen i Buskerud og Hurum kommune dispensasjon til å flytte en apal med misteltein på Tofte, til grøntområdet nord for busslommen eller til et tilsvarende egnet sted. Dispensasjonen gis på bakgrunn av behovet for å sikre trygg adkomst for skoleelever.

Beslutningen er et enkeltvedtak og kan påklages.

Med hilsen



Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør



Solveig Paulsen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM

Adresseliste

Fylkesmannen i Buskerud
Hurum kommune

Postboks 1604
Øvre Skoledalen 12

3007
3490

DRAMMEN
KLOKKARSTUA